

100
LET

ZDRUŽITEV
PREKMURSKIH
SLOVENCEV
Z MATIČNIM
NARODOM

Gančki majoš

1919–2019

100 let
postavljanja
mlaja
v Gančanih

27. 4. 2019

15.30 **Odprtje razstave, postavljanje majoša
v izvorni obliki pri kapeli in blagoslov
spominskih plošč, maša**

30. 4. 2019

10.00 **Kinčenje vrha**

13.00 **Nošnja vrha skozi vas**

17.00 **Postavljanje majoša, kulturni in zabavni
program**

Informacije:

KS Gančani, Gančani 1, 9231 Beltinci, ks.gancani@gmail.si, 041 896 734

ZTK Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, ztk@beltinci.si, 040 835 017

Gančki majoš

1919–2019

Gančki majoš je šega, ki je vpisana v register nesnovne kulturne dediščine pri Ministrstvu za kulturo RS. Gre za šego oz. navado, ki jo v Gančanih izvajajo od leta 1919. Takrat so majoš prvič postavili fantje v zahvalo Mariji za srečno vrnitev iz I. sv. vojne.

Postavljanje majoša v Gančanih je del podeželske dediščine s poudarkom na skupnosti mladih, ki so glavni nosilci. Za celotno vaško skupnost je to zelo pomemben dogodek, s katerim se identificirajo vsi prebivalci. V določenih segmentih je gančki majoš podoben postavljanju prvomajskih mlajev po slovenskem etničnem ozemlju, vendar vključuje tudi druge elemente postavljanja mlajev: sodelovanje 18-letnikov, ki so glavni akterji, nošenje bogato okrašenega vrha po vasi do končnega mesta za postavljanje debla s pritrjenim okrašenim vrhom, petje pesmi *Spet kliče nas venčani maj* pri kapeli.

Postavljanje majoša odraža več pomembnih elementov dediščine: sodelovanje celotne vaške skupnosti, ohranjanje rokodelsko-tehničnih veščin (izdelava papirnatega okrasja, podiranje drevesa, pritrjevanje vrha na deblo, ročno postavljanje in dvigovanje mlaja), prenašanje znanja izdelovanja papirnatih kron na mlajše, ohranjanje in razvijanje socialno-družbenih vrednot in veščin (generacijsko in medgeneracijsko druženje, vaška pomoč), ohranjanje fantovsko-dekliških družb in simbolnega prehoda iz mladosti v odraslost.

Postavljanje *majoša* poteka v Gančanih vsako leto 30. aprila.

